

Česká ekonomika zaostala za očekáváním

Česká ekonomika pokračuje v letošním roce v růstu, který však značně ubral na tempu. Podle předběžného odhadu **vzrostl hrubý domácí produkt** (očistěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy) **ve 2. čtvrtletí 2018** meziročně **o 2,3 %**, a **o 0,5 %** oproti 1. čtvrtletí. Přestože určité zpomalení dynamiky růstu bylo očekáváno, zejména s ohledem na bariéry spočívající v chybějících pracovních kapacitách a vysokou srovnávací základnu minulého roku, jeho míra překvapila. Analytici čekali meziroční zlepšení mírně vyšší, a to o 2,5 až 2,6 %, ve srovnání s 1. čtvrtletím odhadovali nárůst o 0,7 až 0,8 %.

Hrubý domácí produkt (ve stálých cenách, očistěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy, změna v %)

	2017				2018	
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
meziročně	2,9	4,9	5,1	5,0	4,2	2,3
proti předchozímu čtvrtletí	1,3	2,3	0,5	0,7	0,5	0,5

Pramen: ČSÚ

Předběžný odhad zahrnuje pouze údaje o celkovém hospodářském růstu, podrobnější data o jeho struktuře budou publikována teprve ve zpřesněných číslech dne 31. srpna. **Předpokládáme, že rozhodující vliv na vyšší výkon ekonomiky měla domácí poptávka**, a to jak konečná spotřeba, tak i tvorba fixního kapitálu. Spotřeba stabilně roste, domácnosti jsou vesměs pozitivně naladěny, protože se těší ze zlepšené příjmové situace a více utrácí. Investice byly v 1. čtvrtletí nejrychleji rostoucí výdajovou složkou a tento trend pravděpodobně pokračoval také ve 2. čtvrtletí s tím, že posilování soukromých investic by mělo být ve vyšší míře doplněno oživením investic vládního sektoru.

Na druhé straně jsme očekávali oslabení příspěvku zahraničního obchodu, protože strana dovozu je zatěžována vysokou dovozní náročností českého vývozu a silnou domácí poptávkou. Začínají se také projevovat známky ochabující zahraniční poptávky, což je patrné ze zpomalení ekonomické aktivity v Evropské unii, se kterou ČR realizuje rozhodující část své obchodní výměny. Meziroční růst ekonomiky EU ve 2. čtvrtletí 2018 zvolnil na 2,2 % proti 2,4 % v prvním kvartálu. Vyhlídky evropské ekonomiky v poslední době zastiňuje napětí v mezinárodních obchodních vztazích, které se zatím spíše projevuje v oslabení důvěry než v samotném obchodu. Evropská komise v červenci zhoršila odhad letošního růstu seskupení na 2,1 %, zatímco v jarním výhledu předpokládala tempo 2,3 %.

Naše předpoklady tuzemského vývoje se však v úloze zahraničního obchodu rozcházejí se stručným komentářem ČSÚ, ve kterém je uvedeno, že "Ekonomický růst táhne hlavně domácí poptávka. Jde jak o spotřební výdaje domácností, tak o investiční výdaje firem. Co je zajímavé, ve srovnání s prvním čtvrtletím přispěl k růstu ekonomiky i zahraniční obchod".

Za 1. pololetí vzrostla česká ekonomika meziročně o 3,2 %. Tento výsledek v zásadě koresponduje s revizemi celoročního růstu směrem dolů, kterých jsme nyní svědky v nově publikovaných predikcích (MF i ČNB aktuálně očekávají v letošním roce růst o 3,2 %). Do těchto úvah zapadají i data červencového konjunkturálního průzkumu, podle kterých se celková nálada v ekonomice meziměsíčně mírně zhoršila. Pokles souhrnného indikátoru důvěry byl ovlivněn zejména podnikatelskou sférou, jejíž respondenti považují za hlavní překážku růstu nedostatek pracovníků.

Zdroj: MPO, ČSÚ

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	2. Q 2018	2,3	Průmyslová produkce (y/y, % ze s.c.)	červen 2018	3,4
Míra inflace (y/y, %)	červenec 2018	2,3	Stavební produkce (y/y, % z s.c.)	červen 2018	7,5
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	červen 2018	2,4	Maloobchod vč. mot. voz. (y/y, % ze s.c.)	červen 2018	1,4
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	1. Q 2018	8,6 / 6,6	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b.c.)	červen 2018	0,7 / 3,5

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

** přeshraniční pojetí

Zdroj: ČSÚ, srpen 2018

Z DOMOVA

Český strojírenský holding chce investovat až jednu miliardu korun

V Česku letos vznikla nezvyklá investiční skupina. S cílem zaměřit se na tuzemské firmy, jejich rozvoj a inovace se dalo dohromady 11 byznysmenů, finančníků i vědců a založili Český strojírenský holding. Přes něj plánují během následujících dvou let investovat až jednu miliardu korun. "I název ukazuje, že se chceme zaměřit primárně na strojírenství. To má v Česku velkou tradici a my si myslíme, že i velkou budoucnost. Je tu spousta firem, které se podle našeho názoru dají dál rozvíjet," říká v rozhovoru pro HN Jiří Polman, který je jedním z investorů a který celý holding zároveň i řídí. Spolu s ním do holdingu investovala různorodá směsice lidí. Největší podíl má finančník a spolujednatel skupiny RSJ Libor Winkler, dále dva bývalí partneři KPMG František Dostálek a Jan Žůrek, několik podnikatelů a nakonec i profesor Vladimír Mařík, expert na robotiku.

Zapojení Maříka či Karla Krause, kteří společně vlastní známou IT vývojářskou firmu Certicon, naznačuje, že se společnost chce do velké míry zaměřovat právě na nové technologie, robotizaci a další inovace. "Nechceme dělat řecké banální strojírenství, ohýbat plechy či řezat tyče. Chceme sofistikovanější produkty. A posunout je ještě dál," popisuje své plány Polman.

Zatím jediný úlovek holdingu pochází z letošního července a je jím děčínská společnost Karned, která se specializuje na výrobu přípravků na obrábění převážně kovů, ale i dřeva. Jedná se například o speciální vrtáky, řezné a soustružnické nože, nástavce na frézy a další.

Zdroj: ihned.cz

Český vědec založil start-up v USA

Vědec Jakub Staszak-Jirkovský vzal látku, kterou jeho otec v Česku prodává jako potravinový doplněk, a chce z ní vyvinout lék na rakovinu. Založil proto firmu Machavert, do které najal řadu významných vědců. V laboratoři s výhledem na rozsáhlý kampus Univerzity Colorado firma vyvíjí a vyrábí unikátní léčivo, s nímž má ambice vymýtit některé typy rakoviny. Nyní se připravuje na to, aby mohla co nejdříve otestovat přípravek i na lidech. Vyvíjet lék na jednu z nejčastějších civilizačních nemocí je riskantní – při neoptimističtější scénáři to trvá sedm let a stojí to minimálně stovky milionů dolarů. Na trh se přitom nakonec dostane jen něco málo přes tři procenta vyvíjených onkologických látek.

Zdroj: Ekonom

Česká nezaměstnanost je 18. nejnižší na světě; v čele je Katar

Nižší míru nezaměstnanosti než Česko má v současné době sedmnáct zemí světa, v první desítku jsou například Katar, Bělorusko nebo

Rwanda, vyplývá z dat Mezinárodní organizace práce (ILO). Z ekonomicky vyspělých demokracií je ale Česko první.

Česko se už dva roky chlubí nejnižší nezaměstnaností v EU, což je dobrá zpráva pro zaměstnance, kterým rostou mzdy, ale horší pro firmy, protože v řadě oborů těžko shánějí lidi. Jak si ale stojíme v celosvětovém srovnání?

Podle posledních dostupných dat Mezinárodní organizace práce je Česko na 18. místě světa, o které se dělíme s Kuvajtem a Šalamounovými ostrovy. Před námi je řada chudších rozvíjejících se ekonomik a také tři arabské země. Na špičce je Katar, malá země Perského zálivu, nesmírně bohatá díky ložiskům ropy a zemního plynu. Míra nezaměstnanosti je zde pouhá 0,1 procenta.

Zdroj: novinky.cz

Český start-up bojuje se suchem satelitními snímky; zemědělcům poradí, kde hnojit víc

Vysoké teploty a málo srážek jsou v Česku stále větší problém. Řeší ho jak zemědělci, kterým nedostatek vláhy působí miliardové škody na úrodě, tak i starostové měst. Pomáhají jim v tom firmy, pro které se boj proti suchu stává byznysem. Jednou z nich je brněnský start-up World from Space. Ten díky satelitním snímkům dokáže určit například místa, která dlouhodobě vysychají, a pomoci pak třeba zefektivnit jejich závlahu. Brněnský start-up zpracovává volně přístupná data z evropského satelitního programu Copernicus.

Kromě sucha se start-up zabývá i městskou zelení. Společnost umí z dat rozpoznat místa, kde je vegetace hojnější, a dokáže sledovat její vývoj. Své služby nyní nabízejí jednotlivým městům. Satelitní snímky už si objednali třeba radní v Brně.

Zdroj: ihned.cz

Škodovka v červenci dodala rekordní počet vozů; přiblížila se stotisícové hranici

Mladoboleslavská automobilka Škoda Auto dodala v červenci zákazníkům rekordních 99 700 vozů. Počet dodaných automobilů tak oproti stejnému období loňského roku narostl o 14,6 %. Dvouciferně rostly prodeje Škodovky v Evropě, Rusku, Číně i Indii. V západní Evropě Škoda zvýšila odbyt o 17 % na 40 600 vozů, ve východní rostla o 27 % na 4100 prodaných aut. V Rusku zvýšila prodej o čtvrtinu na 6600 vozů a na svém největším trhu v Číně rostla o 14 % na 25 100 prodaných vozů. Nejprodávanejší byla i nadále Škoda Octavia, kterou si v červenci pořídilo 30 700 zákazníků. Následují Fabia a Rapid s prodejem 14 900, respektive 14 300 vozů. SUV Kodiaq automobilka prodala 12 300 vozů, Karoq si koupilo 10 700 zákazníků, Superb 10 400, Citigo 3600 a novinku pro čínský trh Škoda Kamiq si v prvním měsíci po uvedení pořídilo 2200 lidí.

Zdroj: novinky.cz

Aero Vodochody dokončuje první letoun L-39NG; už má 32 objednávek

V továrně Aero Vodochody smontovali trup nového letounu L-39NG. Všechny části trupu byly spojeny do celku označovaného jako doutník, v leteckém průmyslu je to považované za důležitý mezník. Konstrukce L-39NG je nyní již ze 70 % kompletní, první kus by měl být podle původního plánu představen letos v říjnu. Na aerosalónu ve Farnborough v červenci firma oznámila dohody s dvěma novými zákazníky – s portugalskou firmou SkyTech a americkou soukromou společností RSW Aviation. Spolu s nedávno podepsaným kontraktem se Senegalem má nyní firma objednávky na 38 letounů, čímž pokryje plánovanou výrobu na dalších čtyři až pět let. Zmíněnou objednávku tvoří 32 nových letadel L-39NG, RSW si objednala také šest cvičných proudových letadel L-39CW.

Zdroj: novinky.cz

ZE ZAHRANIČÍ

Evropa solidně rostla i ve 2. čtvrtletí

Podle předběžného odhadu, který tento týden zveřejnil Eurostat, vzrostla ekonomika EU a eurozóny ve 2. čtvrtletí 2018 mezičtvrtletně shodně o 0,4 %, tj. stejně jako v 1. čtvrtletí 2018. Také odhad meziročního růstu ve 2. čtvrtletí je shodný v obou seskupeních 2,2 %, nicméně proti 1. čtvrtletí ubralo hospodářství EU na tempu 0,2 p. b. a eurozóny 0,3 p. b. Nejrychleji rostlo Polsko (meziročně o 5 %), následované Maďarskem (4,4 %), Litvou a Rumunskem (obě o 4,2 %). Německo, náš klíčový obchodní partner, zrychlilo svůj růst na 2,3 % ze 1,4 % v prvním čtvrtletí.

Zdroj: Eurostat

Nová cla by snížila konkurenceschopnost USA, tvrdí studie Fedu

Zavedení tarifů americkou administrativou by mohlo snížit US vývozy, zvýšit výrobní náklady a snížit konkurenceschopnost Spojených států na zahraničních trzích, tvrdí studie newyorské pobočky Fedu. Uvalená cla na dovozy z Evropy a Číny by rovněž mohla snížit US exporty ne pouze kvůli recipročním opatřením ostatních zemí, ale i kvůli nárůstu cen amerických exportů. Výsledkem pak budou nejen nižší dovozy, ale i vývozy z USA, bez kýženého efektu na vysoký deficit obchodní bilance USA.

Prezident Donald Trump v posledních měsících zavedl cla na dovoz oceli a hliníku z Evropy a na dovoz dalšího zboží z Číny s cílem snížit rekordní deficit obchodní bilance, který v loňském roce dosáhl 568,4 miliard USD, což představuje 2,9 % HDP.

Zdroj: Financial Times

Turecko zdvojnásobilo cla na americké zboží

Turecko zdvojnásobilo cla na dovoz některých produktů ze Spojených států. Podle Ankary jde o reakci na „úkladné útoky“ USA na tureckou ekonomiku. Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan podepsal dekret, který zdvojnásobil

cla na dovoz amerických automobilů na 120 %. Alkoholické nápoje lze nově z USA dovážet se 140% přírůžkou. Došlo ke zdvojnásobení cel i na tabák, kosmetiku nebo uhlí.

Jde o další vyhrcození širšího sporu obou zemí. Washington odmítá mimo jiné uvěznění amerického pastora Andrewa Brunsona, který

je podezřelý z terorismu a špionáže. Následně prezident Donald Trump zdvojnásobil cla na dovoz turecké oceli a hliníku na 50, respektive 20 %, přičemž argumentoval tím, že americkou ekonomiku poškozují příliš slabá lira a naopak příliš silný dolar.

Zdroj: Reuters, novinky.cz

Turecká krize by mohla zasáhnout českou ekonomiku pouze nepřímo

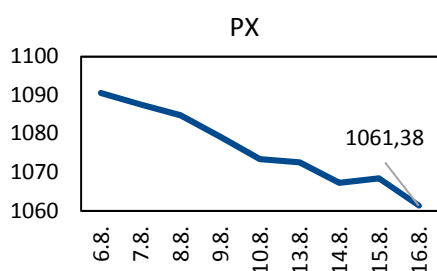
Rostoucí politické pnutí mezi Tureckem a Spojenými státy spolu s eskalací obchodní války mezi oběma zeměmi a vysokým deficitem běžného účtu platební bilance Turecka **vedly k výrazným výprodejům tureckých aktiv**. Kurz turecké liry pouze v srpnu ztratil téměř 30%, výnosy státních dluhopisů strmě narostly a náklady na pojištění proti bankrotu Turecka atakují historická maxima, čímž uvrhly především evropskou ekonomiku do nejistoty. **Může mít další eskalace turecké krize dopad na českou ekonomiku? Přímo asi ne**, jelikož obchodní výměna mezi ČR a Tureckem je nízká, stejně tak i naše přímé investice v Turecku. **Nepřímo však ano**, a to přes rostoucí averzi k riziku, slábnoucí korunu až po vyšší měnově-politické sazby.

ČR v prvním pololetí letošního roku vyvezla do Turecka zboží a služby za 28 mld. Kč, což představuje pouze 1,3% podíl na celkových vývozech. Opačným směrem putovalo zboží a služby v objemu 18 mld. Kč, což představuje 0,9% podíl na celkových dovozech do ČR. Tato čísla se oproti minulému roku příliš nezměnila. Slabší lira by teoreticky měla po určité době podpořit vývozy z Turecka a naopak oslabit české vývozy do Turecka. Jelikož však řada českých exportérů obchoduje v U. S. dolarech, již samy o sobě nízké české vývozy by agregátně neměly zaznamenat drastičtější propad. I přes zohlednění očekávaného vyššího dovozu potravin a spotřebního zboží by tak **v konečném efektu nemělo dojít k větším poklesu aktiva obchodní bilance s Tureckem**.

Větší expozici vůči Turecku nemá ČR ani u přímých zahraničních investic. Investice v Turecku měly 0,23% podíl na českých PZI ke konci roku 2016 (poslední dostupná čísla), což představuje cca 1,1 mld. Kč. Stav základního kapitálu v letech 2015 a 2016 klesal, přičemž objem reinvestovaného zisku je dlouhodobě záporný. Statistiky ČNB neuvádí rozdělení do sektorů pro české investice v zahraničí. Stejně tak ani ve statistikách Banky pro mezinárodní vypořádání (BIS) není uvedena přímá expozice českých bank na turecké banky. Podle BIS však největší expozice v tureckých bankách mají španělské (BBVA), francouzské (BNP Paribas) a italské banky (Unicredit). Nicméně pravděpodobnost, že by např. Unicredit kompenzoval případné ztráty z tureckých operací přesunem aktiv i z české pobočky Unicreditu se podle zkušeností z dluhové krize v roce 2012 jeví jako nízká.

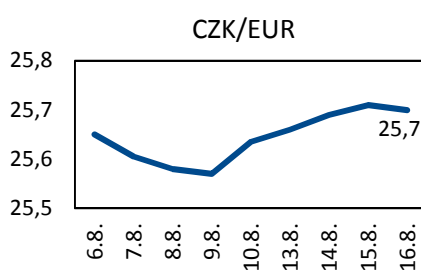
Zatímco se zdá, že **turecká krize nebude mít výrazný přímý efekt na českou ekonomiku, negativní nepřímý vliv by mohl nastat**. Kurz koruny, společně s ostatními měnami v regionu střední a východní Evropy, je v posledních měsících ovlivňován globální averzí k riziku více než měnovou politikou ČNB. **Pakliže dojde k další eskalaci krize kolem Turecka, nelze vyloučit další oslabení koruny**. To bude ČNB vnímáno jako proinflační riziko, na které je nutno reagovat rychlejším růstem úrokových sazeb. V konečném případě to bude znamenat narůst úrokových nákladů pro nefinanční korporace a další přibrzdění jejich růstu.

Vývoj indexu PX

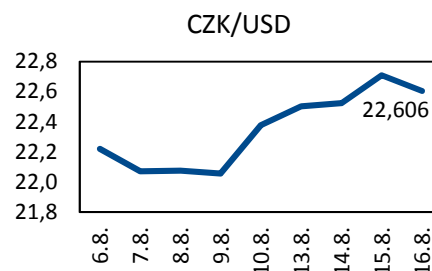


Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů



Zdroj: ČNB



Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V TÝDNU od 20. do 24. srpna 2018

PONDĚLÍ	<i>Eurostat: Stavebnictví (červen 2018)</i>
ÚTERÝ	
STŘEDA	
ČTVRTEK	
PÁTEK	<i>ČSÚ: Konjunkturální průzkum (srpen 2018)</i>

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.